

Vergaderjaar 1997–1998

**25 600 X**

## **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1998**

**Nr. 11**

### **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 30 oktober 1997

#### **Inleiding**

Met deze brief informeer ik u over **de vervanging van de mitrailleur .50inch door een gemodificeerde mitrailleur MAG (A-fase)**. Hiermee krijgen de niet-gevechtseenheden van de Koninklijke landmacht de beschikking over een door één persoon te bedienen middelbaar ondersteunend wapen.

#### **Operationeel kader**

Eenheden van de Koninklijke landmacht moeten onder sterk wisselende omstandigheden kunnen optreden. Zij kunnen worden geconfronteerd met tegenstanders die in sterkte variëren van ongeorganiseerde eenheden met relatief lichte en verouderde wapensystemen, tot goed georganiseerde eenheden met moderne middelen.

Om vijandelijk personeel, (licht) gepantserde voertuigen en luchtdoelen op afstanden tot duizend meter te kunnen bestrijden, zijn bij de eenheden van de Koninklijke landmacht wapens ingedeeld voor de zogenaamde (lucht) nabijbeveiliging en -verdediging.

#### **Huidige middelen**

De gevechtseenheden van de Koninklijke landmacht beschikken thans onder andere over de mitrailleur MAG 7,62mm en het anti-tankwapen AT-4. Deze zullen in de nabije toekomst om operationele redenen worden vervangen door een licht ondersteunend wapen (LOW) en een anti-tankwapen voor de korte dracht (SRAT). Hierover heb ik u eerder geïnformeerd (Kamerstukken 24 400 X nr. 109, van 7 juni 1996 en 25 000 X nr. 62, van 13 maart 1997). De gevechtseenheden kunnen daarmee in afdoende mate voorzien in hun eigen (lucht) nabijbeveiliging en -verdediging en tevens met deze wapens offensieve acties ondersteunen. Destijds is ook gemeld dat de mitrailleur MAG 7,62mm en het anti-tankwapen AT-4 nog niet zouden worden afgestoten, maar voorlopig

voor herindeling beschikbaar zouden blijven. Een verbeterde versie van de MAG zou mogelijk de mitrailleur .50inch kunnen vervangen.

De logistieke, ondersteunende en commandovoeringseenheden voeren voor bovengenoemde taken nog steeds de begin jaren vijftig ingevoerde mitrailleur .50inch in de bewapening.

### **Tekortkomingen mitrailleur .50inch**

De kwetsbaarheid van (licht)gepantserde tegenstanders is, als gevolg van technologische ontwikkelingen, sterk verminderd. Hierdoor kan de mitrailleur .50inch een (licht)gepantserde tegenstander niet meer effectief bestrijden. Tegen vijandelijk personeel wordt de mitrailleur voornamelijk vanaf de grond ingezet. Bij het afvuren is het wapen echter zo instabiel dat een te grote spreiding ontstaat, waardoor de effectiviteit te gering is. Ook ontbreken specifieke nachtrichtmiddelen en is de vuursnelheid te laag om luchtdoelen effectief te kunnen bestrijden. Daarbij is door de verouderde techniek het wapen storingsgevoelig en is het gebruik ervan een arbeidsintensieve aangelegenheid. Bovendien kan door het grote gewicht de mitrailleur .50inch niet door één persoon worden bediend en verplaatst, waardoor er een groot beslag op de beschikbare mankracht in een eenheid wordt gelegd. Door deze tekortkomingen zijn de eenheden van de Koninklijke landmacht die zijn uitgerust met de mitrailleur .50inch beperkt in hun optreden en zijn zij onvoldoende in staat in hun eigen (lucht) nabijbeveiliging en -verdediging te voorzien.

### **Gewenste situatie**

De logistieke, ondersteunende en commandovoeringseenheden moeten de beschikking krijgen over een door één persoon te bedienen wapen. Hiermee moeten zij effectief vijandelijk personeel en licht- en ongepantserde doelen tot tenminste vijfhonderd meter kunnen bestrijden, personeel tot op duizend meter kunnen onderdrukken en luchtdoelen tot op duizend meter kunnen bestrijden.

De specifieke eisen die aan zo'n wapen worden gesteld, zijn niet in één wapensysteem te verenigen. Wel is het mogelijk dat één wapensysteem geschikt is om zowel personeel als ongepantserde doelen en luchtdoelen te onderdrukken en te bestrijden. Hiervoor moet de mitrailleur .50inch worden vervangen door een middelbaar ondersteunend wapen met een kaliber van minimaal 7,62mm, in combinatie met een effectieve dracht van ten minste duizend meter. Voor de bestrijding van (licht)gepantserde doelen is een ander wapen nodig. Voor deze taak zullen de vrijkomende anti-tankwapens AT-4 worden heringedeeld bij deze eenheden.

### **Projectdefinitie en financiële consequenties**

Het project bestaat uit de volgende onderdelen:

- De vervanging van 985 verouderde mitrailleurs .50inch;
- De vervanging van de bijbehorende dag- en nachtrichtmiddelen;
- De aanschaf van luchtdoelvizieren, voertuig- en grondaffuiten en patroonhouders;
- Opleidingsmiddelen en logistieke voorzieningen.

Met de vervanging van de mitrailleur .50inch door geheel nieuwe wapens zou, exclusief richtmiddelen, luchtdoelvizieren, affuiten en patroonhouders, een bedrag gemoeid zijn van ongeveer f 15 miljoen. Uit een haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat het ook mogelijk is de vrijkomende mitrailleurs MAG 7,62mm door een relatief eenvoudige modificatie geschikt te maken als middelbaar ondersteunend wapen. Deze modificatie kan met de bestaande personele capaciteit in de eigen werkplaatsen worden uitgevoerd; de kosten zullen hooguit een tiende

bedragen van de prijs van nieuwe wapens en kunnen worden opgevangen binnen de bedrijfsvoeringsbudgetten van de Koninklijke landmacht. De exploitatiekosten van een geheel nieuw wapen zouden mogelijk iets lager uitvallen, maar daarentegen zouden er extra uitgaven nodig zijn voor onderwijsleermiddelen en documentatie. Modificatie van de beschikbare MAG-mitrailleurs is per saldo dus een kosteneffectieve oplossing.

De aanvullende investeringen bestaan uit de verwerving van de richtmiddelen, luchtdoelviziers, affuiten en patroonhouders. Hiervoor is, inclusief opleidingsmiddelen en logistieke voorzieningen, een bedrag gereserveerd van f 43 miljoen.

### **(Inter)nationale samenwerkingsmogelijkheden**

De Koninklijke luchtmacht beschikt alleen over een technisch afwijkende mitrailleur .50inch die gebruikt wordt bij het onschadelijk maken van munitie (EOD-taak). Deze hoeft niet te worden vervangen. De Koninklijke marine gebruikt nog mitrailleurs .50inch bij het Korps mariniers, voornamelijk ter bestrijding van personeel. Omdat de mitrailleur uitsluitend vanaf een voertuigaffuit wordt ingezet en daardoor voldoende stabiel en effectief is, heeft de Koninklijke marine geen behoefte aan vervanging. De Koninklijke marechaussee maakt geen gebruik meer van de mitrailleur .50inch.

Binnen de Navo wordt de mitrailleur .50inch nauwelijks meer ingezet als middelbaar ondersteunend wapen. In de Verenigde Staten wordt thans de mitrailleur M60 door een gemodificeerde MAG (M240) vervangen. Duitsland, Italië, Frankrijk, Groot-Brittannië en Canada hebben al een middelbaar ondersteunend wapen met een kaliber van 7,62mm in de bewapening. Al deze wapens moeten echter door twee personen worden bediend, wat bij de eenheden van de Koninklijke landmacht te veel ten koste zou gaan van de beschikbare mankracht. Zij komen daarom niet in aanmerking als vervanger voor de mitrailleur .50inch.

### **Overige consequenties**

Binnen logistieke, ondersteunende en commandovoeringseenheden is schutter op het middelbaar ondersteunend wapen een nevenfunctie. De vervanging van de mitrailleur .50inch door een gemodificeerde MAG heeft geen consequenties voor de ondersteunende functies en leidt dan ook niet tot een gewijzigde behoefte aan personeel.

Er kan gebruik worden gemaakt van de reeds aanwezige 7,62mm munitie.

De gemodificeerde mitrailleur MAG 7,62mm zal vanaf 2001 worden ingevoerd en omstreeks 2025 het einde van zijn technische levensduur bereiken.

### **Voortzetting van het project**

Ik ben voornemens, indien gewenst na overleg met u, in te stemmen met voortgang van het project en, gezien de aard en financiële omvang, de Koninklijke landmacht te mandateren dit project uit te voeren.

De Staatssecretaris van Defensie,  
J. C. Gmelich Meijling